

**Орієнтовна навчальна програма з української мови,
укладена на основі Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти,
розробленої під керівництвом О. Я. Савченко, відповідно до якої створено підручник
«Українська мова та читання» підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Частина 1
(автор Лариса Тимченко)**

Опис змісту предмета: українська мова.

Орієнтовну навчальну програму для 3 класу початкової школи розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» й «Державного стандарту початкової освіти» (2018), типової освітньої програми для 3–4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (2019)

Метою початкової освіти у типовій програмі визнано всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей; розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Відповідно до змісту згаданих установчих документів програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

В орієнтовній навчальній програмі представлено авторське бачення послідовного розгортання програмового змісту предмета «Українська мова».

Орієнтовна навчальна програма містить опис змісту предмета, що структурують за темами; види навчальної діяльності; очікувані результати, на досягнення яких спрямовані запропонований зміст і види навчальної діяльності; орієнтовна кількість годин на кожну тему.

Метою початкового курсу мовно-літературної освіти є розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності — слухання, говоріння, читання і письма, формування ключових компетентностей — комунікативної та читацької; розвиток здатності спілкуватися рідною мовою, користуватися нею в особистому і суспільному житті, у міжкультурному діалозі, бачити її передумовою

життєвого успіху; вільне володіння державною мовою — готовність уживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях, здатність спілкуватися українською мовою для духовного, культурного і національного самовияву, послуговуватися нею в особистому житті, у міжкультурному діалозі, збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- виховання у здобувачів освіти позитивного емоційно-ціннісного ставлення до української мови, формування пізнавального інтересу до рідного слова, прагнення вдосконалювати своє мовлення;
- розвиток зв'язного мовлення, уяви, пізнавальних здібностей, логічного, критичного та образного мислення школярів;
- формування повноцінної навички письма, уміння брати участь у діалозі, створювати стислі усні й письмові монологічні висловлення;
- дослідження мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань і норм української мови;
- залучення молодших школярів до практичного застосування умінь з різних видів мовленнєвої діяльності в навчальних і життєвих ситуаціях.

Реалізація зазначених мети і завдань здійснюється за такими змістовими лініями: «Взаємодіємо усно», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістова лінія «Взаємодіємо усно» спрямована на формування у здобувачів освіти початкової школи умінь сприймати, аналізувати, інтерпретувати й оцінювати усну інформацію та використовувати її в різних комунікативних ситуаціях, спілкуватися усно з іншими людьми в діалогічній і монологічній формах мовлення заради досягнення певних життєвих цілей.

Змістова лінія «Взаємодіємо письмово» передбачає формування у здобувачів повноцінної навички письма, умінь висловлювати свої думки, почуття, ставлення та взаємодіяти з іншими людьми в письмовій формі, виявляти себе в різних видах мовленнєво-творчої діяльності.

Змістова лінія «Досліджуємо медіа» спрямована на формування у здобувачів освіти умінь аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати інформацію в медіатекстах та використовувати її для збагачення власного досвіду, створювати прості медіапродукти.

Змістова лінія «Досліджуємо мовні явища» передбачає дослідження здобувачами освіти мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань, норм літературної вимови та правил українського правопису, формування у школярів умінь послуговуватися українською мовою в усіх сферах життя.

Програмою на вивчення української мови в 3 класі передбачено 122 години — 3,5 години на тиждень (3 години на тиждень відводиться урокам української мови, 1 година на два тижні — урокам розвитку зв'язного мовлення).

№	Змістова лінія	Очікувані результати	Індекс очікуваного результату в ТОП	Тема/проблема/проект /блок	Навчальна діяльність (види навчальної діяльності)
1	Взаємодіємо усно	Здобувач/здобувачка: <i>сприймає уважно усні репліки</i>	3 МОВ 1.1.	Протягом року.	<i>Сприймання на слух мовних</i>

		<p>співрозмовника/співрозмовниці, уточнює почуте в діалозі з огляду на ситуацію спілкування: перепитує, доречно реагує на них; <i>сприймає уважно</i> монологічне висловлення, <i>використовує</i> усну інформацію з конкретною метою;</p> <p><i>розуміє й адекватно виконує</i> сприйняті на слух навчальні інструкції щодо виконання поставлених учителем навчальних завдань;</p> <p><i>відтворює</i> зміст почутого (послідовність подій у розповіді, перелік ознак в описі, наведені аргументи в міркуванні);</p> <p><i>визначає</i> тему і мету усного повідомлення;</p> <p><i>добирає заголовки</i> до текстів і до частин прослуханого тексту</p> <p><i>вибирає</i> інформацію з почутого, використовує її для створення власних висловлень; <i>визначає</i> позицію мовця, погоджується з нею або заперечує; <i>впевнено висловлює</i> власні думки з приводу почутого, аргументує їх, спираючись на власний досвід; <i>вступає і підтримує</i> діалог на теми,</p>	<p>3 МОВ 1.1. 3 МОВ 1.1.</p> <p>3 МОВ 1.1.</p> <p>3 МОВ 1.2.</p> <p>3 МОВ 1.4.</p> <p>3 МОВ 1.2.</p> <p>3 МОВ 1.3.</p> <p>3 МОВ 1.5.</p> <p>3 МОВ 1.6.</p> <p>3 МОВ 1.7. 3 МОВ 1.6. 3 МОВ 1.7.</p>	<p>Протягом року.</p> <p>Протягом року.</p> <p>Повторення вивченого у 2 класі про текст. Текст. Типи текстів: опис, розповідь, міркування. План тексту. Стилі мовлення – науково-популярний, діловий, художній.</p> <p>Протягом року</p> <p>Протягом року</p> <p>Протягом року</p> <p>Протягом року</p> <p>Протягом року</p>	<p>одиниць різного рівня. <i>Сприймання</i> усної інформації. Робота над розумінням діалогічного й монологічного мовлення.</p> <p><i>Сприймання і розуміння</i> навчальних інструкцій, настанов.</p> <p><i>Аналіз</i> та розкриття змісту почутого з опорою на допоміжні матеріали. <i>Відтворення змісту</i> прослуханого своїми словами. <i>Визначення</i> теми і мети почутої інформації. <i>Добір</i> заголовка до почутого тексту, складання його плану. <i>Вибір</i> необхідної інформації з почутого. <i>Оцінювання</i> усної інформації. <i>Вираження</i> власної думки щодо змісту прослуханого. <i>Практичне оволодіння</i> діалогічною формою мовлення, <i>аргументація</i> власної думки під час розмови. <i>Толерантне ставлення</i> до думок інших. <i>Оцінювання</i> усної інформації. <i>Володіння</i> етикетними нормами,</p>
--	--	--	--	--	--

		<p>пов'язані з важливими життєвими ситуаціями; <i>аргументує</i> свої думки під час розмови;</p> <p><i>виявляє</i> доброзичливе ставлення до думок інших;</p> <p><i>дотримується</i> етичних норм спілкування, правил етикету; <i>користується</i> формулами мовленнєвого етикету, <i>вживає</i> у процесі спілкування правильні форми звертань, слів, що виражають прохання, пропозицію, побажання, вибачення; <i>формулює</i> розгорнуту відповідь на поставлене запитання; <i>доводить</i> аргументовано свою думку; <i>створює</i> усне зв'язне висловлення за ілюстрацією; частиною тексту, планом, опорними словами, словосполученнями; <i>розповідає</i> про свої спостереження, враження, події з власного життя; <i>усно переказує</i> текст з опорою на допоміжні матеріали; <i>бере участь</i> у створенні есе під керівництвом учителя; <i>впевнено висловлює</i> власну думку про предмети, явища, події; <i>використовує</i> виражальні засоби мови</p>	<p>3 МОВ 1.7.</p> <p>3 МОВ 1.8.</p> <p>3 МОВ 1.7. 3 МОВ 1.8.</p> <p>3 МОВ 1.6.</p> <p>3 МОВ 1.6.</p> <p>3 МОВ 1.6. 3 МОВ 1.6.</p> <p>3 МОВ 1.6.</p> <p>3 МОВ 1.6. 3 МОВ 1.7.</p>	<p>Протягом року</p> <p>Протягом року</p> <p>Протягом року Повторення вивченого у 2 класі про речення. Речення. Типи речень за метою висловлювання і емоційним забарвленням. Звертання.</p> <p>Протягом року. Протягом року. Текст, типи текстів (розповідь, опис, міркування). Стилї мовлення. Тексти різних стилів науково-популярний, художній, діловий.</p> <p>Протягом року</p> <p>Протягом року</p>	<p>культурою спілкування.</p> <p><i>Володіння</i> умінням правильно звертатися до співрозмовника/співрозмовниці, розгорнуто відповідати на його/її запитання</p> <p><i>Створення</i> усних монологічних висловлень (розповідь, опис, міркування, есе) самостійно та з опорою на допоміжні матеріали (даним початком, основною частиною або кінцівкою, складеним планом).</p> <p><i>Використання</i> виражальних засобів мови</p>
2	Взаємодіємо письмово	Здобувач/здобувачка <i>дотримується</i> загальних правил письма;	3 МОВ 3.1	Протягом року	<i>Розвиток</i> навички письма.

	<i>дотримується</i> пропорційної висоти, ширини, нахилу великих і малих букв та пунктуаційних знаків (! ?) у зошиті в одну лінійку;	3 МОВ 3.1	Протягом року	<i>Дотримання</i> гігієнічних правил письма і культури оформлення письмових робіт. <i>Формування</i> навички письма в графічній сітці в одну лінію. <i>Розвиток</i> швидкості письма: безвідривне поєднання елементів букв и, л, п; н, р, ф та 3-4 букв між собою типу <i>дим, мили, ориз, трив</i> без викривлення графем.
	<i>нарощує</i> швидкість письма, безвідривно поєднуючи елементи букв та букви між собою;	3 МОВ 3.1	Протягом року	
	<i>прискорює</i> письмо в міру своїх психофізіологічних можливостей, не спотворюючи форми букв та їх поєднань;	3 МОВ 3.1	Протягом року	<i>Дотримання</i> культури оформлення письмових робіт.
		3 МОВ 3.1	Протягом року	
	<i>пише</i> розбірливо;	3 МОВ 3.1	Протягом року	
	<i>оформлює</i> охайно письмову роботу в зошиті в одну лінію;	3 МОВ 3.1	Протягом року	<i>Побудова</i> зв'язних текстів (розповідь, опис, міркування).
	<i>дотримується</i> абзаців, полів зошита;	3 МОВ 3.1	Протягом року	<i>Письмове</i> переказування тексту-опису і розповіді.
	<i>записує</i> слова в колонку;	3 МОВ 3.1	Протягом року.	
	<i>обирає</i> для оформлення повідомлення відповідний шрифт, розмір тощо;	3 МОВ 3.1	Протягом року.	<i>Висловлення</i> власного ставлення до змісту написаного.
	<i>створює</i> письмове висловлення (розповідь, опис) на добре відому й цікаву тему, на основі вражень від прочитаного твору, переглянутого фільму, ситуації з життя;	3 МОВ 3.1	Повторення вивченого про текст у 2 класі.	
		3 МОВ 3.1	Текст. Будова тексту.	
		3 МОВ 3.2	Текст, типи текстів (розповідь, опис, міркування). Стилї мовлення. Тексти різних стилів науково-	
		3 МОВ 3.1		

		<p><i>висловлює</i> своє ставлення до того, про що пише;</p> <p><i>складає і записує</i> художні і науково-популярні описи за поданим зразком, використовуючи інформацію з різних джерел;</p> <p><i>будує</i> текст-міркування за зразком та поданим початком;</p> <p><i>письмово переказує</i> текст розповідного змісту;</p> <p><i>використовує</i> у власних текстах виражальні засоби мови;</p> <p><i>оформлює</i> власне висловлення так, щоб воно було грамотним і зрозумілим;</p> <p><i>знаходить</i> і акуратно <i>виправляє</i> у чужому і власному тексті помилки (графічні, орфографічні, граматичні, лексичні і стилістичні);</p> <p><i>відновлює</i> деформований текст</p> <p><i>обговорює</i> письмові роботи (власні й однокласників) у парі, невеликій групі, визначає позитивні характеристики</p>	<p>3 МОВ 3.1</p> <p>3 МОВ 3.1</p> <p>3 МОВ 3.1</p> <p>3 МОВ 3.1</p> <p>3 МОВ 3.1</p> <p>3 МОВ 3.1</p> <p>3 МОВ 3.1</p> <p>3 МОВ 3.3</p> <p>3 МОВ 3.3</p> <p>3 МОВ 3.3</p>	<p>популярний, художній, діловий.</p> <p>Тексти різних типів – опис, розповідь, міркування. Стилї мовлення.</p> <p>Тексти різних стилів науково-популярний, художній, діловий.</p> <p>Протягом року. Пряме і переносне значення слова. Синоніми і антоніми.</p> <p>Протягом року.</p> <p>Протягом року.</p> <p>Протягом року. Текст. Будова тексту.</p> <p>Протягом року</p>	<p><i>Використання</i> виражальних засобів мови.</p> <p><i>Перевірка та редагування</i> текстів.</p> <p><i>Корегування</i> чужого і власного тексту.</p> <p><i>Відновлення</i> деформованого тексту (порушена послідовність речень, частин тексту, присутність у тексті речення, що не стосується теми тексту. <i>Обговорення</i> письмових робіт</p>
3	Досліджуємо медіа	Здобувач/здобувачка: <i>сприймає</i> доступні медіатексти;	3 МОВ 1.1	Протягом року	<i>Сприймання</i> простих

		<p><i>визначає</i> мету простих медіаповідомлень;</p> <p><i>інтерпретує</i> медіаповідомлення на основі власного досвіду;</p> <p><i>виділяє</i> цікаву для себе інформацію;</p> <p><i>пояснює</i> свою реакцію на медіаповідомлення (як буде реагувати у відповідь);</p> <p><i>пояснює</i>, кому і для чого призначені створені ним/нею медіапродукти</p> <p><i>створює</i> прості медіапродукти (листівка, запрошення, смс-повідомлення, оголошення, повідомлення, довідничок тощо);</p>	<p>3 МОВ 2.1 3 МОВ 1.4 3 МОВ 2.2 3 МОВ 1.4 3 МОВ 2.2</p> <p>3 МОВ 1.3</p> <p>3 МОВ 1.5</p> <p>3 МОВ 1.7 3 МОВ 1.7 3 МОВ 3.2</p>	<p>Протягом року</p> <p>Іменник. Власні і загальні іменники. Текст. Типи текстів. Стили мовлення. Тексти різних стилів.</p>	<p>медіатекстів, виявлення в них очевидних ідей та прихованої інформації.</p> <p><i>Висловлення</i> власного ставлення до медіаповідомлень.</p> <p><i>Створення</i> простих медіапродуктів</p>
4	Досліджуємо мовні явища	<p>Здобувач/здобувачка: <i>правильно вимовляє</i> слова з апострофом, звуками [г], [дж],[дз], [дз'], подовженими приголосними звуками; дзвінкими приголосними звуками в кінці слова і складу перед глухим, звукосполучення [ц':а] в дієсловах, <i>правильно наголошує</i> загальноживані слова, <i>правильно вимовляє</i> слова з ненаголошеними голосними [е], [и]; <i>відтворює напам'ять</i> український алфавіт; <i>розташовує</i> 7-9 слів за алфавітом, орієнтуючись на першу і другу літери; <i>користується</i> алфавітом під час роботи з</p>	<p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1 3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p>	<p>Протягом року Повторення вивченого у 2 класі про звуки і букви. Звуки мовлення. Склад. Наголос. Українські акцентологічні норми.</p> <p>Український алфавіт. Назви українських букв.</p> <p>Протягом року</p>	<p><i>Дослідження</i> фонетичних закономірностей української мови. <i>Дотримання</i> орфоепічних вимог у власному мовленні <i>Дотримання</i> акцентологічних норм у власному мовленні</p> <p><i>Застосування</i> алфавіту.</p> <p><i>Користування</i> словниками для початкової школи.</p>

		<p>навчальними словниками – тлумачним і орфографічним;</p> <p><i>володіє</i> нормами української графіки, <i>правильно позначає</i> на письмі звук [й], м'якість-твердість приголосних звуків, подовжені приголосні;</p> <p><i>пояснює</i> пряме і переносне значення слів; <i>добирає</i> до поданого слова 1-2 найуживаніші синоніми, антонім; <i>користується</i> навчальними словниками для початкових класів;</p> <p><i>розпізнає</i> найуживаніші багатозначні слова і пояснює їх різні значення; <i>знаходить</i> і <i>пояснює</i> роль синонімів, антонімів, багатозначних слів у тексті; <i>доречно використовує</i> у власних висловленнях слова в прямому і переносному значенні, синоніми, антоніми, багатозначні слова;</p> <p><i>дізнається</i> про походження деяких українських слів;</p> <p><i>знаходить</i> в тексті слова, що означають предмети, їхні дії і ознаки;</p> <p><i>розрізняє</i> самостійні й службові слова за їх роллю у мові, відображає цю різницю в моделі;</p>	<p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 2.5</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.2</p>	<p>Протягом року.</p> <p>Позначення на письмі звука [й] і м'якості-твердості приголосних звуків. Правопис слів з апострофом. Позначення на письмі подовжених приголосних.</p> <p>Протягом року</p> <p>Повторення вивченого у 2 класі про слово. Лексичне значення слова. Слова однозначні і багатозначні. Пряме і переносне значення слів. Синонімія і антонімія.</p> <p>Слова, що означають предмети, дії і ознаки предметів.</p> <p>Протягом року.</p> <p>Використання іменників, прикметників, дієслів у власному мовленні</p> <p>Протягом року.</p> <p>Повторення вивченого у 2 класі про речення.</p> <p>Самостійні і службові слова.</p>	<p><i>Застосування правил української графіки</i> щодо позначення на письмі звука [й] і м'якості-твердості приголосних, подовжених приголосних звуків.</p> <p><i>Спостереження</i> за лексичним значенням слова. <i>Вживання</i> у власному мовленні багатозначних слів, слів у прямому і переносному значенні, синонімів, антонімів.</p> <p><i>Моделювання</i> простих речень зі службовими словами</p> <p><i>Дослідження</i> будови тексту</p> <p><i>Спостереження</i> за ознаками</p>
--	--	---	--	--	--

	<p><i>розрізняє</i> речення, різні за метою висловлювання і емоційним забарвленням, використовує такі речення у власному мовленні</p> <p><i>орієнтується</i> в будові тексту; розрізняє тексти-описи і тексти-розповіді;</p> <p><i>визначає і пояснює</i> роль закінчення, основи і кореня слова</p> <p><i>розрізняє</i> спільнокореневі слова і форми того самого слова, спільнокореневі слова і слова з омонімічними коренями;</p> <p><i>добирає</i> до поданого слова спільнокореневі;</p> <p><i>знаходить</i> серед групи слів спільнокореневі;</p> <p><i>дотримується</i> правил вимовляння слів з ненаголошеними голосними [е], [и], дзвінкими приголосними звуками в кінці слова і складу перед глухим, подовженими приголосними звуками;</p> <p><i>пояснює</i>, що таке орфограма; розпізнає слова з орфограмами і перевіряє їх;</p> <p><i>правильно записує</i> слова з ненаголошеними голосними [е], [и] в корені, які перевіряються наголосом;</p> <p><i>правильно записує</i> слова із сумнівними приголосними, що піддаються асиміляції</p>	<p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p>	<p>Протягом року.</p> <p>Типи речень за метою висловлювання і емоційним забарвленням. Повторення вивченого у 2 класі про текст. Ознака тексту, його будова. Типи текстів – опис і розповідь.</p> <p>Слово. Будова слова. Основа слова і закінчення. Поняття про корінь слова і спільнокореневі слова. Спільнокореневі слова і форми того самого слова</p> <p>Чергування голосних і приголосних звуків у коренях слів.</p> <p>Поняття про орфограму. Типи орфограм. Перевірка орфограм «ненаголошені голосні е, и» в коренях слів.</p> <p>Правопис слів з парними приголосними за дзвінкістю-глухістю.</p> <p>Орфографічний словник і правила користування ним.</p>	<p>тексту-опису і тексту-розповіді.</p> <p><i>Дослідження</i> будови слова. (з допомогою вчителя); <i>Розрізнення</i> форм слова і спільнокореневих слів</p> <p><i>Спостереження</i> за чергуванням голосних і приголосних звуків у коренях слів.</p> <p><i>Дослідження</i> орфограм, пов'язаних з будовою слова.</p>
--	--	---	--	---

		<p><i>змінює</i> іменники за числами; <i>визначає</i> рід іменників. <i>ставить</i> іменники у початкову форму</p> <p><i>доречно вживає</i> іменник у мовленні;</p> <p><i>розпізнає</i> прикметники в тексті; <i>пояснює</i> роль прикметників у мовленні; <i>будує</i> словосполучення прикметників з іменниками, встановлює між ними граматичний зв'язок за допомогою питань; <i>змінює</i> прикметники за родами і числами у сполученні з прикметників з іменниками; <i>розпізнає</i> граматичну форму прикметника за родовим закінченням, поставленим питанням, за іменником, з яким він зв'язаний; <i>вживає</i> прикметники у власних висловленнях з метою їх увиразнення;</p> <p><i>розпізнає</i> серед слів числівники, які відповідають на питання <i>скільки?</i>; <i>правильно</i> вимовляє, наголошує і записує числівники, які використовуються для запису дати в зошиті; <i>правильно</i> використовує числівники у власному мовленні, правильно читає</p>	<p>3 МОВ 4.1 3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.2</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.2</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.2</p>	<p>Змінювання іменників за числами. Початкова форма іменників. Рід іменників. Використання іменників у власному мовленні.</p> <p>Прикметник. Роль прикметників у мовленні. Зв'язок прикметників з іменниками – смисловий і граматичний. Змінювання прикметників за числами і родами. Початкова форма прикметника. Прикметники-синоніми, антоніми, пряме і переносне значення прикметників. Використання прикметників у власному мовленні.</p> <p>Числівник. Визначення числівників за допомогою питання <i>скільки?</i> Вимова і правопис найуживаніших числівників. Використання числівників у власному мовленні.</p>	<p><i>Встановлення</i> смислового і граматичного зв'язку між прикметниками й іменниками у словосполученнях. <i>Відображення</i> зв'язку прикметника і іменника на моделі. <i>Змінювання</i> прикметників за граматичними значеннями. <i>Визначення</i> граматичної форми прикметників.</p> <p><i>Дослідження</i> ролі числівників у мовленні. <i>Засвоєння</i> правильної вимови і правопису найуживаніших числівників.</p> <p><i>Дослідження</i> ролі дієслів у мовленні. <i>Дослідження</i> граматичних значень дієслів (значення часу, роду, числа). <i>Змінювання</i> дієслів за часами. <i>Правопис</i> не з дієсловами.</p>
--	--	--	--	--	---

		<p>допомогою питань; <i>встановлює</i> граматичні зв'язки між словами в простому реченні за допомогою питань;</p> <p><i>визначає</i> в тексті зачин, основну частину і кінцівку; <i>розпізнає</i> текс-розповідь, опис, міркування; <i>визначає</i> тему і мету тексту;</p> <p><i>добирає</i> заголовок відповідно до теми тексту; <i>складає</i> плану тексту; <i>дотримується</i> абзаців у оформленні текстів на письмі; <i>розрізняє</i> за характерними ознаками художні, науково-популярні та ділові тексти; <i>використовує</i> для зв'язку речень у тексті займенники, прислівники, близькі за значенням слова</p>	<p>3 МОВ 4.1 3 МОВ 4.1</p> <p>3 МОВ 4.1 3 МОВ 4.1 3 МОВ 4.1</p> <p>МОВ 4.2</p>	<p>Головні і другорядні члени речення. Встановлення зв'язку слів у реченнях: визначення головних і другорядних членів. Речення поширені і непоширені.</p> <p>Текст. Будова тексту. Тема і основна думка тексту. Роль заголовка в тексті. Типи текстів: розповідь, опис, міркування. Створення текстів різних типів. Складати плану тексту. Переказ тексту за складеним планом – усно і письмово. Стилі мовлення. Розрізнення текстів різних стилів: художні, науково-популярні, ділові. Створення художніх і науково-популярних описів</p>	<p><i>Моделювання</i> текстів <i>Побудова</i> плану тексту</p> <p>Розрізнення текстів різних стилів – художніх, науково-популярних, ділових.</p>
--	--	---	---	---	---